Jaargang 115. Zondag, 14 September 1856. No. 111.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de Stads-Veenen en *Ter Apel*, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het AANLEGGEN van een **KUNSTWEG** van GRIND of VERBRIJZELDE KEIJEN in den Weg of Aardebaan van de KLAPBRUG bij het BOVENSTE VERLAAT in de *Wildervank* langs het *Stads Nieuwe Kanaal* tot de KLAPBRUG over de 1ste VEENHUIZER DOORSNIJDING, lang, met inbegrip der Klapbruggen, 8940 ellen.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van af den negenden September ter lezing worden gelegd, behalve ter SECRETARIE dezer Gemeente, ten KANTORE van den opgemelden RENTMEESTER te *Groningen* en bij den Heer R. REIJNDERS S.ZN., Opzigter van de Stads Veenen te *Stads-Kanaal*, bij welke tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen: te *Groningen* in DEN DOELEN, en bij de Kasteleins UITHOFF, EEKHOFF, TEN HAVE, Wedw. BONTEKOE en de Wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; bij TIDDENS in de *Korenbeurs*, PLAAT in het *Blaauwe Paard*, VISSERS in *de Zon*, J. A. HEIKENS in *de Zwaan*, bij de Wedw. N. DE MULDER in het *Wapen van Amsterdam*, bij de Wedw. RASKER op den hoek van het *Ameland*, in de STADS HERBERG en in de SLINGERIJ buiten de Apoort, bij den Kastelein MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, en bij R. R. ELEMA in *de Altena*, te *Zoutkamp* bij den Kastelein S. H. WOLDRINGH, te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA, te *Winsum* bij de Erven WIERSEMA, te *Bedum* in het GEMEENTEHUIS, te *Onderdendam* in het ZIJLVESTERHUIS en bij den Kastelein JAN KNOOP PATHUIS, te *Appingedam* bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING, te *Delfzijl* bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR, te *Ten Boer* in het GEMEENTEHUIS, te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER, te *Martenshoek* bij de Wedw. MEURS, te *Zuidbroek* bij den Kastelein MONKHORST, te *Winschoten* bij Mejufvr. WISSEMAN en den Kastelein N. HEMMES, te *Nieuwe Schans* bij A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF, te *Veendam* en *Wildervank* in de GEMEENTEHUIZEN, te *Stads-Kanaal* bij den den Verlaatsmeester J. J. HUIZINGA, te *Bareveld* bij R. H. NIEBOER, te *Grijpskerk* bij de Wedw. DE BOER, te *Zuidhorn* in het GEMEENTEHUIS, te *Noordhorn* bij den Kastelein A. H. WIERINGA, te *Usquert*, te *Oude* en te *Nieuwe Pekela* in het GEMEENTEHUIS.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op Donderdag den achttienden September 1856 aan het Raadhuis worden besorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op Vrijdag den 19den September 1856, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 29 Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

KLAPBRUG te FOXHAM.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het **TREKDIEP** te ***FOXHAM***, op **Maandag den 15den September e.k.** voor den **overrid** zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 11 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen, naar aanleiding eener bij hen ingekomen circulaire van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, d.d. 5den dezer, no. 14, ter kennis van de Ingezetenen, dat op de SECRETARIE der Gemeente van heden af eene **BUS** zal worden geplaatst, tot **ontvangst** van de **GIFTEN**, die men mogt willen afzonderen ten behoeve van de overgeblevene **slagtoffers** van de ontzettende rampen, waardoor de bewoners van het eiland ***Groot-Sangir*** in **Ned. O.-Indie** zijn getroffen.

Bij de vreeselijke verwoesting, aangerigt door de aldaar plaats gehad hebbende uitbarsting van den Vulkaan *Awoe*, en de daarmede gepaard gaande Aard- en Zeebeving, hebben de bewoners van dat Eiland voor langen tijd alle middelen van onderhoud verloren, en dringend wordt daarom de liefdadigheid der Ingezetenen ten behoeve dier ongelukkigen ingeroepen.

GRONINGEN, 11 September 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De berigten uit de Vereenigde Staten loopen tot den 27sten Augustus j.l. In de zitting van het Huis der Volksafgevaardigden van den 23sten was het tot eene nieuwe stemming gekomen over de begrooting van oorlog, die ook nu wederom niet werd aangenomen dan met toevoeging der bekende bedingen betrekkelijk Kansas, doch dit maal slechts met eene meerderheid van ééne stem (98 tegen 97).

De slavenhouders hebben in Kansas van de tijdelijke en geweldadig verkregen overmagt gebruik gemaakt, om er een wetboek geheel in hunnen geest te maken. Zoo bepaalt het zware en onteerende straffen tegen een ieder, die in eene openbare redevoering of in een uitgegeven geschrift de slavernij bestrijdt, de slaven tegen de meesters opruit, de ontvlugting van eenen slaaf bevordert of zijne achterhaling tegenwerkt, of op eenigerlei wijze de slavenhouders in de veiligheid van persoon of goed benadeelt. De bondgenootschappelijke krijgsmagt wordt in Kansas door het bewind van den President *Pierce* gebezigd om ook die wetten te helpen handhaven; hierom vooral wil de meerderheid van het Huis der Volksafgevaardigden den President niet onvoorwaardelijk beschikking over de troepen geven, en het budget van oorlog niet zonder eenig beding aannemen.

Er was evenwel bij het afzenden dezer berigten eenig vooruitzigt op eene vereffening van het opgerezen geschil betrekkelijk Kansas en het budget van oorlog. Er is namelijk uit officiële berigten gebleken, dat de bondgenootschappelijke troepen in Kansas zich zoo veel mogelijk van inmenging in het geschil over de slavernij onthielden. Dit zou welligt het Huis der Volksafgevaardigden doen besluiten tot eene gave aanneming van het budget.

Alles duidt in de Vereenigde Staten aan, dat het oogenblik niet verre meer verwijderd is, dat er tusschen de beide groote partijen, die alle andere in zich hebben opgenomen, de partij der voorstanders en die der afschaffers van de slavernij, eene botsing komen moet, die misschien het groote Amerikaansche grondgebied in twee rijken splitst. Het gevaar is groot en nabij. De keuze van den nieuwen president tot vervanging van den democraat *Pierce* wordt met meer dan gewone heftigheid voorbereid. En al de pogingen der Wighs, Know-Nothing's en Democraten loopen allen op dit ééne punt uit, slavernij of geen slavernij. Behaalt, in tegenstelling van de vorige verkiezing, een afschaffer de zege, een algemeen verzet der zuidelijke Staten is te vreezen. De strijd is van dien aard geworden, dat eene schikking onmogelijk schijnt.

» Ziedaar," zóó eindigt de *Pays* een artikel betreffende Kansas, » het groote gevaar dat de Unie bedreigt, en dit gevaar, dat de ontbinding van den grooten Bondstaat ten gevolge hebben kan, zou slechts eene verdiende straf zijn. Niet ongestraft miskent een Staat de heilrijkste regelen van zedelijkheid en godsdienst. Dit voorbijzien van den zedelijken pligt, deze aanrandingen der menschelijkheid, hebben altijd tot gevolg en tot straf de eene of andere van die alles veranderende omwentelingen, die de Voorzienigheid tot waarschuwing en tot leering der volken toelaat."

RUSLAND.

Wij gaan voort met eene beschrijving te geven van de feesten die thans te Moskou worden gevierd, zooals ze in geene andere stad van Europa welligt ooit gevierd zijn. De beide dagen volgende op den luisterrijken intogt van Keizer *Alexander* binnen Moskou, werden besteed aan eene plegtige voorstelling van het corps diplomatiek aan den Czaar, op het paleis, en eene militaire parade aan de oevers der Moskowa. Den hierop volgenden dag, den 1sten dezer, heeft de Keizer de troepen, die ten getale van 200,000 man in de vlakte van Kadinky, eenige uren van de hoofdstad, bij het kasteel Petrowski, gekantonneerd waren, in oogenschouw genomen. Duizenden en duizenden waren naar dat grootsche militair schouwspel gesneld, 't welk door die allen niet ligt vergeten zal worden. Ziehier, hoe dit door een' ooggetuige wordt beschreven:

Op eene tafel gestegen, die men voor eenige kopeken huurde, had men een prachtig gezigt: regts het kasteel Petrowski met zijne gecreneleerde torens en zijn hoog koepeldak, waarvan de keizerlijke vlag wappert; links groote donkere sparrebosschen; vóór zich eene wereld van tenten, die zich langs den gezigteinder verspreiden, vanwaar van tijd tot tijd spiraalvormige witte dampen opstijgen.

Het is middag en de troepen hebben hunne plaatsen ingenomen. Zij vormen weldra een uitgestrekt vierkant, in welks midden de artillerie geplaatst wordt. Hoewel een ruim gezigt hebbende, kan men niet op alle punten al hunne bewegingen gadeslaan. Men ziet groote witte en roode liniën, wolken van gouden en zilveren helmen, bosschen van lansen en bajonetten, doch met moeite onderscheidt men de verschillende regementen.

Te 1 uur precies verschijnt de Keizer, gevolgd door een' luisterrijken staf, even talrijk en glansrijk als op den dag van zijnen intogt. Hij wordt met verdoovende hoezee's door de troepen ontvangen.

Z. M. neemt de troepen in oogenschouw, en plaatst zich vervolgens in het midden van het vierkant. Het defileren neemt een' aanvang. Sedert men in Parijs de constitutie van 1848 afkondigde, waarbij ook 200,000 man troepen de Place de la Concorde overtrokken, is nimmer een dergelijk schouwspel gezien.

De marsch der troepen werd geopend door de bergbewoners van den Kaukasus, die het escorte van den Keizer uitmaken. Hierop volgden 6 bataljons kadets en 81 regementen infanterie. De infanterie werd gevolgd door 92 stukken geschut, elke batterij geëscorteerd door een bataljon tirailleurs. Vervolgens kwamen 82 eskadrons kavallerie, kozakken, Circassiërs, huzaren, kurassiers, dragonders en lanciers. De jagers der keizerlijke garde sloten den marsch. Het is onmogelijk zich schooner troepen te kunnen voorstellen: de infanterie prachtig door deftigheid en houding; de kavallerie zoo als men nimmer in de wereld kan gezien hebben.

De grootvorst *Nikolaas*, als officier der huzaren gekleed, reed voor zijn regement; de grootvorst *Alexander* droeg de uniform der kozakken en de jongste zoon des Keizers, de grootvorst *Wladimir*, dat der lanciers.

Nadat de infanterie gedefileerd had, trok deze in hare kantonnementen terug. De kavallerie verwijderde zich op omtrent een werst afstand, stelde zich aldaar in slagorde, kwam in vollen galop, te midden van eene wolk stof, terug, en nam hare vorige stelling weer in. Deze beweging geschiedde met eene verbazende snelheid en orde. Toen de 82 eskadrons zich in slagorde geplaatst hadden, hoorde men het *bravo!* der menigte.

Het was 4 uur, toen de Keizer zich verwijderde, overal op weg door toejuichingen begroet wordende. De Keizerin had de parade in een open rijtuig bijgewoond. Zij werd ook door de menigte toegejuicht.

Dit militaire feest was in zijne soort even glansrijk als de intogt des Keizers van Vrijdag, en deze ontwikkeling van magt maakte nog levendiger indruk dan de luxe van het keizerlijke hof. Verschillende gedachten rezen bij de aanschouwers op bij dien geduchten oorlogstoestel. Men dacht aan de magt van een rijk, dat twee millioen soldaten kan in het veld brengen, gelijk aan deze 200,000 man; maar men kon niet vergeten ook te denken aan de uitgestrektheid van het grondgebied, hetwelk deze legioenen hebben te verdedigen en aan den afstand, dien deze arenden, in hunne vlugt van het eene punt tot het andere van den horizont, af te leggen hebben.

— Er is een nieuw manifest van den Keizer verschenen, waarbij aan de soldaten die aan den laatsten oorlog hebben deelgenomen, bronzen medailles worden toegekend. Deze medailles zullen erfelijk zijn voor de hoofden der adelijke familiën. Aan vele leden der geestelijkheid en andere personen van verdienste zijn ridderkruisen en medailles uitgereikt.

De gouvernementen van Tauris, Bessarabië en Archangel hebben de toezegging ontvangen van bijzondere vrijstellingen. Zij zullen voor vier jaren vrijgesteld worden van de recrutering, terwijl kwijtschelding wordt verleend van de betaling van achterstallige belasting en kosten.

Aan de veroordeelden van 1825, 1827 en 1831 wordt amnestie verleend, doch hunne bezittingen blijven verbeurd verklaard.

TURKIJE.

» Het is met eenen oorlog als met een duel: vrienden krijgen twist, de een daagt den ander uit, en na het gevecht reiken zij elkander de hand in betere vriendschap dan ooit vroeger." Deze woorden, waarmede *Fuad*-pacha, de Turksche minister van buitenlandsche zaken, den Russischen gevolmagtigde, den heer *Butenieff*, heeft toegesproken, toonen duidelijk aan op welken voet de Porte zich jegens Rusland plaatsen wil.

Een nieuw feit heeft van deze gezindheid wederom blijk gegeven. Eenigen tijd geleden namelijk kwam een groot aantal gewezen militairen van het Grieksch-Russische legioen, hetwelk zich in den afgeloopen oorlog in de vorstendommen en aan den Beneden-Donau door grove buitensporigheden onderscheiden heeft, eensklaps te Konstantinopel, voorzien van Russische getuigschriften en versierd met de Russische medaille voor goede dienst in de Krim. Weldra vernam men dat die lieden door de Russische overheden weggezonden waren en zich naar Griekenland begeven hadden, maar dat men aldaar geweigerd had hen in het land te laten komen en hen daarop naar Konstantinopel had gezonden. Zij waren bijna allen uit Turkije geboortig en onderdanen der Porte. De politie van Konstantinopel achtte het gevaarlijk zulk volk zonder bestaanmiddel of heenkomen langs de straten der hoofdstad te laten zwerven, stelde hen voorloopig in hechtenis en vroeg bevelen van de hooge regering.

Men dacht dat die lieden allen naar Rusland teruggezonden zouden worden, en de Porte schijnt in de daad, aanvankelijk daarop plan gehad te hebben, maar zij is daarvan teruggekomen. Zij wil toonen, dat zij in den ruimsten zin uitvoering wil geven aan de bepaling van het Parijser vredesverdrag, welke straffeloosheid belooft aan de onderdanen van eene der onderhandelende partijen, die zich in den oorlog bloot gegeven hebben [illegible] aan een andere partij dienst[illegible] doen.

Er is [illegible] aan die lieden vrijheid gegeven om in Turkije verblijf te houden; doch er zullen eenige noodige voorzorgsmaatregelen jegens hen genomen worden; zij moeten borg stellen voor hun goed gedrag, zullen onder toezigt der hooge politie staan, en, wat de hoofdzaak is, hunne Russische getuigschriften, paspoorten en medailles moeten afgeven. Wanneer zij die stukken hadden behouden, zouden zij, overeenkomstig 's lands denkbeelden en gebruiken, in den waan zijn gekomen, dat zij onder de bescherming eener buitenlandsche regering stonden en niet aan de wetten van het Turksche rijk behoefden te gehoorzamen. De Russische medaille op hunne borst is een bewijs dat zij hun land verraden en den vijand gediend hebben; het zou een slecht voorbeeld zijn geweest, indien men hen met zulk een gedenkpenning had laten pronken.

ITALIE.

Terwijl de dagbladen zich bezig houden met het voorspellen eener nieuwe revolutie in Italië, meldt de telegraaf een feit, hetwelk als een blijk van bevestiging der rust en orde daar te lande aangemerkt wordt. Volgens een telegrafisch berigt uit Parma van den 19den dezer, is aldaar een besluit der regentes uitgevaardigd waarbij de staat van beleg in het geheele hertogdom met den 10den dezer opgeheven wordt, zullende alle regtsvervolgingen wegens staatsmisdaden, die voor de militaire commissiën nog aanhangig zijn, voor den gewonen regter worden voortgezet.

— Zoo als men weet, wordt zeer verschillend gedacht over het nut van eene Oostenrijksche bezetting in den Kerkelijken staat. Valt het eenerzijds niet te ontkennen, dat de aanwezigheid der Oostenrijkers in de Legatiën het aantal van sommige misdaden vermindert, het staat van den anderen kant evenzeer vast, dat niet, gelijk eenigen beweren, door de tegenwoordigheid dier vreemde troepen het roofgespuis van de openbare wegen is weggevaagd of in de steden de grootste rust en zekerheid bestaat.

Het is wel der moeite waard over dit onderwerp eene blijkbaar goed onderrigte stem te hooren die wij aan eene onlangs over Italië geschreven brochure ontleenen, welke, in gematigde taal geschreven, aan den Engelschen staatsman *Gladstone* is opgedragen. Wij lezen hierin het volgende over het rooverswezen in de Pausselijke staten:

» Het zoude eene langwijlige taak zijn, alle daden van *Passatore*, *Lazzarini* en honderd andere roovers te verhalen, die in de Romeinsche Staten meer nog dan de Paus en de Oostenrijkers heerschen. Steden en dorpen aan plundering prijs gegeven, de heerbanen op den helderen middag onveilig, wegvoering van gijzelaars, inkassering van losgelden: dat zijn daar dingen aan de orde van den dag. Men heeft, onder voorwendsel van de openbare orde te beschermen, aan de bewoners der steden en van het land de wapens ontnomen; alleen de roovers zijn gewapend. Inmiddels veroordeelen de krijgsgerigten ieder landman ter dood, die, daar hij geen ander middel ter verdediging heeft, aan de roovers een onderkomen verleent om zijn eigendom te redden. Voor eenigen tijd vroeg ik eenen edelman, hoe hij op het land verblijven kon, terwijl *Passatore* daar heer en meester is. Hij antwoordde, dat hij een verdrag met den rooverhoofdman gesloten had om hem alle maanden eene bepaalde som gelds uit te keeren, en daar *Passatore* dit geld geregeld ontving, deed deze ook naauwkeurig zijne aangegane verpligtingen gestand en respecteerde den verzekerden eigendom! Ja, in den Kerkelijken Staat betaalt men of deze schatting, of men ziet zich van tijd tot tijd gedrongen losgeld voor gevangen genomene gijzelaars op te brengen.

» En toch zijn de Oostenrijkers tegenwoordig en houden het land in staat van beleg; dat is de staat van belegering voor de eerlijke lieden, de republiek voor de roovers. In de stad Boulogna alleen hebben de oorlogsregtbanken 178 personen laten doodschieten, en zoo gaat het ook bij de overige regtbanken. Desniettemin vermeerderen de misdrijven voortdurend en worden de gevangenissen dagelijks weer gevuld. In de gevangenissen van den Kerkelijken staat waren in 1851 11,279, in 1852 11,767, in 1853 12,035 en in 1854 13,006 gevangenen. Van den 1sten Jan. tot den 30sten Junij 1855 werden in het gebied van Bologna niet minder dan 800 diefstallen gepleegd. Geringere misdrijven telt men niet eens, en toch zijn die ook talrijk."

De getallen spreken duidelijk genoeg, dat hier eene andere hulp noodig is dan kruid en lood.

SPANJE.

Uit Madrid wordt aan de *Times* medegedeeld, dat de ministerraad op voorstel van den maarschalk *O'Donnell*, eenstemmig besloten heeft, het in 1854 op de bezittingen der Koningin-moeder gelegde sequester, als een onverdedigbaren maatregel van gewelddadigen en revolutionairen aard, in te trekken, en haar de vrijheid te geven om zonder eenige beperking omtrent tijd of plaats naar Spanje terug te keeren. Dit besluit zal echter niet onverwijld, maar te gelegener tijd, worden uitgevaardigd.

Van alle concessiën, waartoe het tegenwoordige kabinet sedert zijn ontstaan besloten heeft, is er geen zoo gewigtig als deze stap. Men kan toch niet beweren, dat de massa van het Spaansche volk zoozeer doordrongen is van liefde voor de nationale garde, dat zij zich hare opheffing sterk zal aantrekken; men zal die opheffing daarom welligt nog aan de regering kunnen toegeven. Zelfs de ontbinding der Cortès zal kunnen vergeten worden. Maar de terugkeer van Koningin *Christina*, wanneer die, en dit is thans zeer waarschijnlijk, zal plaats hebben, kan aan het kabinet nooit vergeven worden.

De warmste aanhangers van Koningin *Isabella* zelfs hebben met de klagten ingestemd, om alle gebreken, welke der regering vóór 1854 te laste gelegd werden, van de schouders der jeugdige vorstin op die van hare moeder te schuiven. Wat is natuurlijker, dan dat de inpopulariteit dezer vrouw ten top gestegen is? Naar men verzekert, is een groot gedeelte van het kabinet besloten zijn ontslag in te dienen, zoodra het besluit verschenen zal zijn en de verbannen vorstin het land weder zal mogen betreden.

DUITSCHLAND.

Prins *Adalbert* is uit de Middellandsche zee in Berlijn teruggekomen. Hij is nog niet geheel van zijne wond hersteld.

— Thans, nu de Hannoversche kamers uiteen zijn gegaan, heeft de Koning, bij eene proclamatie, zoo als per telegraaf bereids is medegedeeld, aan de kamers hare medewerking ontzegd in de financiële geschillen, die reeds sedert lang tusschen de kroon en de wetgevende magt aanhangig waren, gevoegd bij verscheidene andere geschillen, hoewel die medewerking aan de kamers gewaarborgd was door de constitutie van 1849.

De Koning heeft tevens bij deze gelegenheid de civiele lijst vastgesteld op 600,000 thalers. De regering heeft, doordien de kamers niet meer bijeen zijn, thans min of meer vrij spel; maar het is wel te voorzien, dat bovengenoemde maatregel de spanning zal vermeerderen, die reeds zoolang in Hannover bestaat.

— Te Salzburg, de geboorteplaats van *Mozart*, begonnen den 6den dezer de feesten ter herinnering aan den 100sten geboortedag van dien beroemden componist. Vele Oostenrijksche en Beijersche zangvereenigingen zijn in grooten getale aldaar vereenigd. Het geboortehuis van *Mozart* was luisterrijk versierd, even als zijn woonhuis, alwaar hij vele van zijne beste werken vervaardigd heeft; de zaal, waarin *Mozart* voor een uitgelezen kring zijne jongste gewrochten plagt voor te dragen en concerten te geven, is nu in eene zetterij veranderd (het huis is thans in het bezit van den boekdrukker en boekhandelaar *Wattmansperg*). De Koning *Maximiliaan* van Beijeren (die van het nabijzijnde B[illegible]gaden kwam) en de Keizerin-weduwe van Oostenrijk [illegible], uit het keizerlijk residentie-kasteel in den avond van den 6den, den door meer dan 800

fakkels gevormden feestelijken optogt, die zich over het Mozartsplein bewoog. Het standbeeld van *Mozart* was met een geurigen bloemtuin omgeven. Op de bergen in den omtrek vertoonden zich kolossale vreugdevuren. Op het feest was, volgens eene opzettelijke uitnoodiging, ook verschenen *Mozarts* eenige zoon, een innemend 70jarige grijsaard, die, in Lombardije eene hooge tolbetrekking vervult.

— Het ontwerp voor de regeling der aangelegenheden van de Evangelische kerken in Hongarije, Zevenbergen en het Bannaat, is van wege den minister voor de eeredienst aan de bestaande kerkelijke overheden dezer gezindheden medegedeeld, ten einde door haar te worden onderzocht. De gemeenten zullen parochieswijze worden verdeeld. De kerkelijke tucht zal worden uitgeoefend door een consistorie, waarvan gezamenlijke leden zijn de super-intendenten, benevens een keizerlijke opperkerkeraadsheer. De regering houdt het oppertoezigt over al de kerken, en de verordeningen der synode, die om de zes jaren kunnen gehouden worden, behoeven de goedkeuring des Keizers; terwijl in deze regeling geen verandering zal kunnen worden gemaakt, dan op aanvrage der kerken zelve.

ZWITSERLAND.

De Pruissische regering schijnt meer gewigt aan het gebeurde te Neufchatel te hechten, dan men in het eerst heeft vermoed. Het wil thans van de gelegenheid gebruik maken om de kwestie omtrent dat kanton weder op het tapijt te brengen, die door den oorlog in het Oosten geheel was vergeten.

Immers deelt een officiëel orgaan van de Pruissische regering mede, dat, ofschoon deze vreemd is aan de jongste gebeurtenissen, zij echter door de omstandigheden gedrongen wordt om te werken tot opheffing van een voor den algemeenen vrede gevaarlijken toestand. Verder deelt dat blad den tekst mede van de nota door den Pruissischen zaakgelastigde *v. Sydow* aan den bondsraad ingediend, waarin het protest tegen de schending der regten van den Koning van Pruissen, als souverein van Neufchatel, wordt hernieuwd.

De heer *Duplan Veillon*, die door den bondsraad belast is met de leiding van het voorloopig onderzoek van de betrokkenen bij den aanslag van den 3den dezer, heeft reeds een groot aantal gevangenen in vrijheid doen stellen. Het schijnt, dat men alleen met gestrengheid te werk zal gaan tegen de leiders der beweging, die talrijke listen moeten hebben gebezigd om de landlieden over te halen, zich onder hunne vaan te scharen, door aan eenigen te doen gelooven, dat de groote mogendheden het eens waren, om het herstel van den ouden stand van zaken in Neufchatel te eischen en dat zelfs tot dit doel tien duizend Franschen op de grenzen geëchelonneerd waren, en weder aan anderen diets te maken, dat de wederinvoering van het vorige bestuur met toestemming van den bondsraad bewerkstelligd werd.

De bondsvergadering is tegen den 15den dezer bijeengeroepen. Hoewel in de circulaire van bijeenroeping niets gezegd wordt betreffende het voorgevallene te Neufchatel, is het zeker, dat deze gebeurtenissen de hooge belangstelling van de vergadering zullen gaande maken.

NOORWEGEN en DENEMARKEN.

Het matigheids-genootschap in Noorwegen heeft op het laatst der vorige maand zijne jaarlijksche zitting te Christiania gehouden. Uit de door den president bij deze gelegenheid gehouden rede blijkt, dat dit genootschap thans reeds 16,000 leden in Noorwegen telt, zijnde meer dan 1¼ pCt. van de geheele bevolking des rijks

— Denemarken gaat onafgebroken voort met het herdoopen van de Duitsche hertogdommen. Nu weder zijn bij koninklijk besluit de Duitsche namen van een groot aantal dorpen in Deensche veranderd.

GROOT-BRITTANJE.

Reeds sedert eenige dagen spraken onderscheidene dagbladen van eene verkoeling in de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland, voortvloeijende uit een verschil van gevoelen over sommige punten. Daaronder noemt men in de eerste plaats de buitengewone onderscheiding, welke den heer *de Morny*, boven den Engelschen gezant, te Petersburg te beurt valt, en ten andere het besluit van den Keizer der Franschen, om aan den maarschalk *O'Donnell* het grootkruis van het legioen van eer te zenden voor daden welke in Engeland algemeen worden afgekeurd. Voorts moet het kabinet van Keizer *Napoleon* het met de Engelsche regering niet eens wezen in de kwestie der vorstendommen. Ook wordt vermeld, dat eene meer innige toenadering tusschen de kabinetten van Berlijn en Londen, ten opzigte van eene expeditie tegen de zeeroovers van het Riff, buiten de Fransche regering om, te Parijs eenige ontevredenheid verwekt en van het plan eener gewapende Fransche interventie, waartoe men kort te voren niet ongenegen was, heeft doen afzien. Intusschen zijn al deze kleine grieven niet van dien aard, dat daardoor de vrees voor ernstige gevolgen gewettigd wordt.

— De *Times* bespreekt den opstand te Neufchatel en keurt de poging der royalisten zeer af, ofschoon de bewoners van Zwitserland weinig genade vinden in de oogen van den schrijver van genoemd blad. Het zijn niet meer de edele nakomelingen van *Wilhelm Tell*, maar lieden, die er alleen op uit zijn, om geld te verdienen; het is het inhaligste volk van de wereld, de Hollanders zelfs niet uitgezonderd! (De *Köllnische Zeitung*, welke deze phrase overneemt, voegt er *en parenthese* bij, dat het van algemeene bekendheid is, dat den Engelschman niets aan geld gelegen is!!)

— Op den naauwelijks tot rust gekomen strijd over het geven van muzijk in de parken der hoofdstad op Zondag, is nu die over het aldaar prediken in de open lucht gevolgd. Verscheidene geestelijken der gevestigde kerk en leeraars der Dissenters hadden reeds een geregeld plan tot het houden van leerredenen in Victoriapark des Zondags gevormd, toen de minister sir *B. Hall* een verbod tegen het prediken in de parken uitvaardigde, daartoe te meer genoopt na de godslasterlijke taal, dezer dagen door iemand, die zich als prediker had opgeworpen, in genoemd park geuit. Dit verbod heeft den eerw. *Duncan Long*, een der geestelijken der St. Paulskerk, echter niet belet, Zondag voor eene vergadering van ruim twee duizend menschen in de open lucht te prediken, waarbij hij volkomen in zijn regt was, naardien hij het op het terrein van bisschop *Bonner* deed, die zijne toestemming daartoe verleend heeft, en dat wel aan Victoriapark grenst, maar, als bijzonder eigendom, niet onder het toezigt van den commissaris voor de openbare werken staat.

— Den 8sten dezer, den verjaardag van den val van Sebastopol, hebben de ingezetenen der ijzerfabrijkstad Sheffield aan het aldaar bezettinghoudende 4de reg. dragonders een feest gegeven. Een hunner heeft bij deze gelegenheid voor elk der manschappen een fraai en deugdzaam zakmes laten maken, met het opschrift »Balaclava, Inkerman, Sebastopol."

FRANKRIJK.

De Keizer heeft besloten, dat een buitengewoon crediet verstrekt zal worden, ten einde aan de slagtoffers van de aardbeving in Algerie te hulp te komen.

Te Parijs wordt de terugkomst des Keizers verlangend te gemoet gezien, vooral omdat in den ministerraad verschil van gevoelen bestaat ten aanzien van de sedert lang aanhangige kwestie der herziening van de handelstarieven. De heer *Rouher* moet namelijk voor vrijzinnige hervormingen gestemd zijn, terwijl de heer *Billault* den tegenwoordig bestaanden stand van zaken wenscht te doen voortduren.

— Van tijd tot tijd is wel eens melding gemaakt van het voornemen des Keizers, om de drukpers aan minder knellende banden te leggen; tot heden schijnt daartoe de ure nog niet gekomen. Met ongekende gestrengheid wordt ieder dagblad gestraft, dat niet geheel in den geest der tegenwoordige orde van zaken schrijft. Het is niet meer voldoende, om, als men van een ander gevoelen is, daarover te zwijgen; door het gouvernement niet te prijzen, maakt men zich reeds schuldig in de oogen van hen, die met het toezigt op de pers belast zijn. Het *Journal des Débats* ontving zelfs eens eene officieuse waarschuwing, om den Keizer meer te noemen en minder van Frankrijk te spreken.

De gestrengheid jegens de pers schrijft men hoofdzakelijk toe aan ongerijmde vrees voor de Orleanisten. Al wat het bestuur onaangenaam is, wordt door de ministeriële pers aan de woelingen dier partij toegeschreven, tot zelfs de vijandige taal der Engelsche dagbladpers.

Wat de regering zoo met vrees vervult, is althans niet openbaar gebleken; zeker zal een enkele der vele door *Lodewijk Philips* beweldadigde personen zich zijn huis dezer dagen meer hebben herinnerd, nu de tijd gekomen zou zijn, dat de zoon van den beminden hertog *van Orleans* den troon had bestegen, indien de revolutie van 1848 daarin geene verandering had gebragt; maar tot geen enkele demonstratie heeft de meerderjarigheid van den graaf van Parijs aanleiding gegeven en de leden van het geslacht *Orleans* hebben genoegzaam getoond, dat zij zulk eene demonstratie te hunnen behoeve volstrekt niet begeeren, zoodat men alleen met hen te doen zou hebben, van wie men kan zeggen, dat zij *plus royalistes* zijn *que le Roi*, en dit getal zal wel zoo klein zijn, dat het de krachtige regering van *Lodewijk Napoleon* geene vrees kan inboezemen. Dat men echter ver van gerust is, bewijst de schorsing van sommige Orleanistische bladen en de waarschuwingen, welke andere ontvingen.

Onder de verwijtingen en grieven, welke men tegen de Orleanisten heeft, behoort ook de strijd tusschen de Gallicaansche kerk en de vrienden van het dagblad *l'Univers*. De regering meent, dat de eerstgenoemde de sympathie der Orleanisten hebben, zoodat op hoog bevel een einde aan den strijd gemaakt is, door eene waarschuwing aan het dagblad *l'Ami de la Religion*.

De *Moniteur du Loiret*, een legitimistisch blad, dat zich in den strijd, tusschen *l'Univers* en *l'Ami de la Religion* gemengd, en de partij van het laatste blad gekozen had, is op hoog bevel voor twee maanden geschorst.

Dat de regering genoodzaakt is, om eene partij, welke dan ook, te ontzien, wordt door velen als een ongunstig teeken beschouwd ten aanzien der algemeene stemming hier te lande.

— De door den Italiaan *Manin* te Parijs geopende inschrijving voor kanonnen te Alessandria, is door de politie verboden, daar men hierin eene vijandige demonstratie tegen Oostenrijk ziet.

— Vijf schepen zullen naar Kroonstad worden gezonden om graaf *de Morny* af te halen, wanneer hij, na zijne zending volbragt te hebben, naar Frankrijk terugkeert. Eerst was er sprake van het zenden van twee schepen, doch de regering heeft besloten op eene schitterende wijze te gemoet te komen aan het verlangen van grootvorst *Konstantijn*, die zijn leedwezen betuigde alleen de Engelsche vlag, en niet de Fransche in de Russische wateren te hebben zien wapperen.

— In de vorige week is te la Rochelle de jaarlijksche vergadering van geleerden uit alle oorden van Frankrijk en uit andere landen ter gezamenlijke behandeling van wetenschappelijke onderwerpen gehouden. Daarop is, onder anderen, op voorstel van den heer *Baruffi*, hoogleeraar aan de Turijnsche hoogeschool, eenstemmig het volgende besluit genomen:

»Overwegende dat de doorgraving der landengte van Suez, waartoe door den heer *de Lesseps* onder de leiding van Z. H. den Onderkoning van Egypte, een plan gevormd is, niet anders dan onberekenbaar groot nut voor alle volken kan te weeg brengen, zonder voor eenig volk schadelijk te zijn;

»Overwegende dat die onderneming een is van de krachtigste middelen tot bevordering der beschaving, welke door de Voorzienigheid ter beschikking des menschen gesteld kunnen worden;

»Zoo verklaart het congres, te wenschen dat over de landengte van Suez eerlang een vrije weg voor de scheepvaart van alle natiën worde geopend."

— Een herbergier te Magny, dep. Seine-et-Marne, had veel gistend bier in zijn kelder waarin geen venster was. Zijne dienstbode zou voor een paar gasten eene flesch wijn er uit halen, doch komt niet terug; zijne vrouw gaat er heen, doch blijft ook weg, hij gaat nu zelf, doch ook hem ziet men niet wederkeeren. Gelukkig komt er onder 't gerucht dat de overige huisgenooten maken, een student in de medicijnen in een rijtuig aan, die aan de herberg ophoudt om iets te gebruiken, en vernemende wat er gebeurd is, terstond het besluit opmaakt dat hier verstikking door koolzuurgas plaats heeft. Daar iedereen weigert in den kelder af te dalen, waagt hij het en laat de deur wijd open. Weldra moet hij terugkeeren om adem te halen, maar keert weer terug en brengt den kastelein buiten kennis mede. Nu de toeschouwers zien, dat het gevaar niet meer zoo groot is, komen zij hem te hulp. Allen worden er uitgehaald, in de open lucht gebragt, met koud water besproeid en azijn en vliegende geest onder den neus gebragt. De herbergier en zijne vrouw werden dus behouden, maar de dienstmaagd, die er het langst had vertoefd, gaf geene teekenen van leven meer, en de geneesheer die er bij gehaald werd, verklaarde dat zij dood was.

— Daar het meer en meer zeker wordt, dat de tarwe-oogst in Frankrijk dit jaar niet toereikend voor de binnenlandsche comsumtie zal zijn, beginnen de kooplieden van Marseille, in de dagbladen van hunne woonplaats, bij het gouvernement aan te dringen op de afschaffing van het graanregt of althans op eene verlenging van het keizerlijke besluit ter vrijstelling van den invoer van graan, hetwelk met den 1sten Januarij 1857 ophoudt van kracht te zijn. Ofschoon in de laatstvorige twee maanden alleen over de haven van Marseille 2,000,000 hectoliters tarwe ingevoerd zijn, wordt in de gemelde dagbladen beweerd, dat men, met den aanwezigen voorraad en den nog te wachten aanvoer, op het einde des jaars niet in staat zal zijn, om het binnen 's lands bestaande tekort aan te vullen en om de reeds uit het buitenland ontvangen bestellingen uit te voeren.

Ook dringt men er op aan, dat bedoeld besluit zonder verder verwijl wordt uitgevaardigd, omdat de houders van tarwe nu, in het vooruitzigt op het ophouden van den toevoer en op daardoor rijzende prijzen, hunnen voorraad niet aan de markt brengen.

— Uit eene officiële opgave blijkt, dat Frankrijks handelsverkeer met zijne koloniën en met het buitenland in het jaar 1855, te zamen genomen, over eene waarde van 3979 millioen francs geloopen heeft, dat is 482 millioen meer dan in 1854. Uit Nederland is in Frankrijk ingevoerd voor eene waarde van 38 millioen francs en is derwaarts uitgevoerd voor 25 millioen.

— De *Moniteur de la Flotte* deelt, op grond van eenen onlangs opgemaakten staat, mede, dat in de Fransche kolonie Réunion sedert de emancipatie der slaven, ten gevolge van den toevoer van vrije werklieden, het aantal in bebouwing zijnde bunders grond nagenoeg verdubbeld is. In 1847, vóór de vrijmaking der slaven, bedroeg de zuivere opbrengst van de vruchten des bodems in die kolonie 12,517,551 francs, en volgens de jongst opgemaakte opgave bedraagt zij 22,756,674 francs. »Bij zulk eene uitkomst", zegt het aangehaalde dagblad, »is het niet noodig eene enkele opmerking te voegen."

— Uit Algiers is berigt gekomen van eene opschudding in Kabylie. Een post aan de grenzen van Kabylie, Dranel Nizam genaamd, is door de Arabieren aangetast. Tot geluk waren evenwel den vorigen avond eenige compagnien daar aangekomen, die de positie hardnekkig verdedigd hebben. Uit de provincie Oran zijn troepen op weg gegaan, en maarschalk *Randon* zou magtiging hebben erlangd, in afwachting der groote expeditie in het voorjaar, eene kleine expsditie te ondernemen.

BELGIE.

Onlangs werd door den Madridschen correspondent der *Indep. Belge* aan dit blad medegedeeld, dat de Spaansche generaal *Ortega*, destijds gouverneur der Canarische eilanden, zich met twee hoofdofficieren zou verstaan hebben om valsche erfgenamen te stellen, met welke hij een groot deel der bezittingen deelde van een rijk man die overleden was en eene echtgenoot als erfgenaam van zijn vermogen naliet. De correspondent voegde er bij, dat de auditeur van den krijgsraad, waarvoor de zaak was gebragt, voor generaal *Ortega* de straf van twintig jaren opsluiting in de boeijen eischte. *Dit verhaal is in bijna alle Europesche bladen opgenomen en ook onzen lezers bekend.* Thans is generaal *Ortega* uit Madrid in Brussel aangekomen, opzettelijk om bij de regtbank eene klagt tegen genoemden correspondent in te dienen. Hij beweert dat de brief louter laster behelst en dat die laster nog schandelijker is, ten eerste daar het feit waarvan gesproken wordt, gebeurd is één jaar voor zijne komst op de Canarische eilanden, en ten tweede daar hij (*Ortega*) juist thans zich voor het hoog militair geregtshof heeft te verantwoorden over eene beschuldiging, slechts bestaande in eenvoudig verzuim in de waarneming zijner openbare bediening.

— Dezer dagen is door het te Gent uitkomende vrijzinnige dagblad medegedeeld, dat de universiteit daar ter stede door de geestelijke overheden in den ban is gedaan, zoolang de hoogleeraren *Laurent* en *Brasseur* aan die instelling verbonden zullen blijven.

Het clericale daar te stede uitkomende dagblad behelst eene teregtwijzing, onder anderen inhoudende, dat als de kerkelijke gezagvoerders het noodig achten om het een of ander ter kennis hunner onderhoorige leeken te brengen, zij andere hulpmiddelen bezitten dan de dagbladen om hunne zienswijze mede te deelen; — dat een bisschop andere gelegenheden heeft om zijne stem in zijn kerspel te doen hooren; — dat ieder wél zal doen met zijne nieuwsgierigheid te beteugelen, totdat de bisschop het raadzaam zal hebben geacht om daaraan voldoening te verschaffen.

Onpartijdigen beschouwen deze eenigzins ontwijkende teregtwijzing in een blad, 't welk bekend staat als een der voornaamste organen van het Belgische episcopaat, als een blijk, dat bij de hooge geestelijkheid werkelijk het voornemen bestaat om de Gentsche universiteit af te raden voor jongelieden, die men in het ware Katholijke geloof wil opleiden.

— De heer *A. J. Rodenhuis*, Belgisch vice-consul te Harlingen, is tot consul bevorderd.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 12 September.

Bij kon. besluit van den 10den dezer is tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal, gedurende de zitting van 1856—1857, benoemd de heer mr. *J. A. Philipse*, lid dier Kamer.

Naar men verneemt, zal bij de opening van de Staten Generaal, op den 15den dezer, het bataljon jagers van het regement grenadiers en jagers, uit Leiden naar de residentie komen en denzelfden dag weder vertrekken.

— Bij besluit van den 12den dezer is benoemd tot commissaris des Konings in de provincie Limburg, mr. *P. J. A. M. van der Does de Willebois*, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noord-Brabant.

— Z. M. heeft tot kommandeurs der orde van de Eikenkroon benoemd, den heer *C. D. Heldewier*, gewezen luitenant-kolonel, kommandant der schutterij alhier, en de heeren *L. Meijer* en *N. Pieneman*, kunstschilders.

— Men wil weten dat de wijziging, in de staatsloterij te brengen, voorloopig slechts betrekking zal hebben op het verhuren van loten; het zou voortaan slechts geoorloofd wezen loten te verhuren voor de vier eerste klassen en de eerste trekking-week der vijfde klasse.

— Het *Staatsblad* no. 80 bevat de overeenkomst tusschen Nederland en Denemarken gesloten, tot regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten der beide rijken in de voornaamste havens der wederzijdsche overzeesche bezittingen zullen worden toegelaten.

De *Staatsbladen* no. 81 en 83 bevatten gelijke overeenkomst met de koningrijken Saksen en Sardinië.

— In de *Goessche Courant* leest men het volgende: »Er bestaat sedert eenige jaren in Frankrijk en België een zonderlinge handelstak, namelijk in menschelijk hoofdhaar. Een aantal lieden doorloopen het geheele land, zelfs tegenwoordig tot in Zeeuwsch-Vlaanderen toe, waar zij meestal het hoofdhaar van burgermeisjes en vrouwen inkoopen en besteden daarvoor naar men meent nog al een' redelijken prijs. Dit haar verzenden zij naar de steden om te verwerken, of om naar buitenslands gevoerd te worden. Men rekent dat alleen in Frankrijk jaarlijks 100,000 ponden haar op deze wijze worden ingekocht, welks bruto waarde men op 500,000 fr. schat. Na hetzelve uitgezocht en bereid te hebben, kost het alsdan van 60 tot 80 fr. per pond, tegen welken prijs het aan de pruikmakers afgeleverd wordt. Deze tak van industrie is van meer belang dan men verwachten zou, want voor eene pruik van 25 fr. is slechts één ons haar noodig."

AMSTERDAM, 12 September

In de hoofdstad worden briefjes in omloop gebragt, welke eene waarschuwing tegen de kermis en de sterke dranken behelzen. De bedoeling, die men daarmede heeft, moge goed zijn; de vorm, welke gekozen is, moet noodwendig tot misleiding van onkundigen aanleiding geven. Die briefjes, welke het formaat van loterijbriefjes hebben en evenzoo ingerigt zijn, vangen aan met de woorden: *Tiende opmerking*, ten goede medegedeeld aan *alle klassen* der maatschappij tijdens de 230*ste Staatsloterij*, terwijl aan de eene zijde het nommer 1842 voorkomt en daar tegenover, alwaar op de echte loterijbriefjes de handteekening van den collecteur gevonden wordt, de woorden: *Zeg het voort* te lezen zijn.

HAARLEM, 11 September.

Ter gelegenheid van het vuurwerk bij het onlangs te Haarlem gevierde Costersfeest zijn, zoo als bekend is, twee der voor de toeschouwers opgerigte tribunes ingestort en daardoor verscheidene personen gekwetst geraakt. Deze zaak heeft heden voor de arr.-regtbank gediend. De timmermansbaas *J. v. d. W. Cz.*, is schuldig verklaard aan het veroorzaken van die verwondingen, doordien hij de tribunes niet met de noodige voorzorg gemaakt had, en te dier zake veroordeeld tot eene gevangenisstraf van zes weken, eene geldboete van *f* 25 en in de kosten van het regtsgeding.

UTRECHT, 12 September.

Sedert eenige weken bevindt zich alhier de ingenieur *W. C. Brade*, belast met het opmaken van het ontwerp van een spoorweg van Utrecht over Amersfoort, Nijkerk, Harderwijk en Elburg naar Zwolle, voor rekening eener Fransch-Belgische maatschappij aan wier hoofd zouden staan, als wij wel onderrigt zijn, de heeren baron *van Lockhorst* en *Blondot* te Parijs, alsmede de heer *van der Elst* te Brussel. — Het kapitaal zoo voor den waarborg, als voor de executie der zaak, zou verzekerd zijn. Op deze wijze zoude het spoorwegnet van het noorden en noord-oosten verbonden worden met dat van het westen en zuiden.

ZWOLLE, 11 September.

Reeds werden er onder de landbouwende klasse vele jeremiades aangeheven over de vele en aanhoudende regens, reeds begonnen zij tot gemor over te slaan, toen eensklaps de liefelijke zonneschijn voor het natte weder plaats maakte en waarbij een noord-oostelijke wind in één' dag meer water wegvoerde dan het in 8 dagen had geregend; — zoo zag men al weder dat *de mensch wikt en God beschikt.*

— Eene plant, die in vroegere dagen zeer veronachtzaamd werd, althans af te gaan naar het mindere gebruik dat men er van maakte, heeft een' belangrijken werkkring in de landhuishouding aangewezen: het is de rusch, behoorende tot de grasplanten. De rusch groeit op lage veengronden, in de greppels en rooigruppen der hooge veenen en boekweit-velden, op laag gelegen zavelgronden, het liefst op omgewerkte drassige gronden, slootwallen en dergelijke. — Door het goede vertier der matten, wordt het artikel der russchen thans meer en meer opgezocht, en men berekent dat aan de markt te Kampen en vooral te Genemuiden meer dan *f* 50,000 aan waarde daarin is verhandeld. En waar blijft de som? Zij wordt verdiend onder de arbeidende klasse van Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel; want het is die klasse welke de russchen opzoekt snijdt, te zamen brengt en eindelijk tot matten in elkander verwerkt. Zeker is het, dat in Nederland (om van Hannover en Pruissen niet te spreken) nog meer dan de dubbele waarde jaarlijks verwaarloosd, niet opgezocht wordt. Daar nu de matten telken jare hooger in prijs worden, wordt ieder aanbevolen om mede te werken dat niet het hier bedoelde product der natuur verloren gaat.

LEEUWARDEN, 12 September.

Blijkens eene bij den gemeenteraad ingekomene resolutie van ged. staten, d.d. 8sten dezer, verklaren deze, zich bezwaard te gevoelen, om de goedkeuring van de door den raad vastgestelde verordening tot heffing eener directe belasting, naar het vermoedelijk inkomen der ingezetenen, bij den Koning te ondersteunen, aangezien h. i. die belasting — waarbij de huurwaarde der woningen tot grondslag is genomen — tot zeer vele onregelmatigheden zal leiden, zijnde dezelve in strijd met art. 243 der gemeentewet. De bedoelde verordening is derhalve ter nadere overweging aan den raad teruggezonden.

GRONINGEN, 13 September.

Bij besluit van gedeputeerde staten van den 11den dezer, is overeenkomstig het advies van burg. en weth. van Groningen, de concessie geweigerd, aangevraagd door het bestuur der Groninger IJzer- en Metaalgieterij, voor de oprigting eener ijzergieterij aan de noordzijde der Noorderhaven alhier.

— Bij besluit van den comm. des Konings van den 12den dezer, is de kring, getrokken rondom den stal van den landbouwer G. W. Bazuin, te Westerdijkshorn, opgeheven, daar zich sedert den 12den Mei l.l. geen longziekte weder heeft vertoond.

— Door de provinciale geneeskundige commissie alhier zijn in hare vergaderingen van gisteren en heden geëxamineerd als en bevorderd: tot plattelandsheelmeester, E. R. Damsté, van de Lange Zwaag; tot scheepsheelmeester en heelmeester voor eene stad, F. D. Kan, en tot droogist I. le Clercq.

— De diaconiekas der Ned. Herv. gemeente alhier blijft voortdurend in een min gunstigen toestand. De buitengewone uitgaven wegens de duurte der levensmiddelen en de gevolgen der slepende ziekten maken het aan de diaconie moeijelijk in de bestaande behoefte te voorzien, zoo ze ook niet door buitengewone inkomsten daartoe wordt in staat gesteld. Van daar dat in den laatsten tijd bij herhaling reeds collecten en inschrijvingen gedaan zijn en hoewel langs dien weg belang-

lijke bijdragen zijn ingekomen, blijft nog steeds een vrij aanzienlijk te kort bestaan. Dezer dagen is wederom van wege den algemeenen kerkeraad eene oproeping gedaan om dat te kort, sedert de laatste buitengewone collecte (ten bedrage van ruim f 6000) tot op ruim f 7000 gedaald, te dekken. De uitkomst heeft intusschen niet aan de verwachting beantwoord. De nu gedane buitengewone collecte heeft slechts f 2183.88 opgebragt. Dit resultaat is inderdaad bedroevend. Wij hadden iets beters verwacht van onze stadgenooten, die anders hoog staan aangeschreven in het beoefenen van Christelijke liefdadigheid.

— Werd in het vorige jaar door ons opgemerkt, dat meer dan vroeger zonen van landbouwers uit deze provincie deel namen aan het onderwijs aan de landhuishoudkundige school alhier — wij vernemen thans met genoegen, dat dit getal (te rekenen naar de nu reeds gedane aangiften) nog weder grooter zal zijn gedurende den wintercursus die den 15den der volgende maand aanvangt, en dat zoowel van het Hoogeland, het Oldambt, als de Veenkoloniën.

— Heden middag half 4 brak buiten de Oosterpoort, in de Kleine Brandenburgersteeg alhier, brand uit in de woning van den lijstenmaker H. BELGRAVER. Op den zolder ontstaan, waar onlangs turf was opgeslagen, was de vlam reeds het dak uitgeslagen voor dat hulp werd toegebragt. Spoedig kwamen een viertal brandspuiten toesnellen, doch te laat om de behuizing te redden. De inboedel is grootendeels gered. De behuizing was tegen brandschade verzekerd bij de provinciale verzekeringsmaatschappij.

— Eergisteren werd te *Zuidhorn* door de vereenigde zanggezelschappen van het Westerkwartier, het tweede zangfeest voor dit jaar gevierd. De opkomst van zangers en publiek was niet zoo talrijk als bij vroegere gelegenheden. Het schoone weder werkte te gunstig op den veldarbeid, dan dat het gunstig kon zijn voor het feest, hetwelk evenwel werd opgeluisterd door eene uitgelezene schaar van verschillende kanten des kwartiers en van elders te zamengevloeid. De uitvoering der zangstukken, onder leiding van den heer DIJKSTERHUIS, onderwijzer te Grijpskerk, voldeed wél en getuigde van voortdurende studie. Het korps hoornblazers van het 7de regement steunde krachtig den zang en handhaafde zijn welverdienden roem. De heer G. HEERES, predikant te Zuidhorn, sprak, daartoe uitgenoodigd, een kort woord en ontboezemde de beste wenschen voor allen die het hunne bijdragen tot instandhouding en bevordering van de goede bedoelingen der vereeniging. Laat in den avond groeide de menigte sterk aan, vrolijkheid en de beste orde heerschten overal en op tijd ging ieder naar zijne woning.

Ofschoon wij ons — zegt onze berigtgever — van aanmerkingen kunnen onthouden, houde men ons echter DEZE ten goede, dat het er niet goed door kan, om de bezoekers der tent te laten passeren tusschen eene mestvaalt en een varkenshok, beide voorwerpen op het land aanwezig en die buitendien reeds de anders niet onaardige entrée van het dorp ontsieren. Van mannen van smaak en wellevendheid kan men verwachten, dat op een volgend jaar, als die steenen des aanstoots dan nog niet geamoveerd zijn, er een aangenamer entrée worde gemaakt.

Ook een enkele vaderlandsche en Oranjevlag hier en daar te zien wapperen, geeft nog wat meer leven en variatie; Grijpskerk begreep dat beter dan Zuidhorn!

— Als eene nooit gehoorde bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat bij den landgebruiker H. A. KRAAI, te Veenhuizen, gem. Onstwedde, sedert het jaar 1827 berustende is een 12 (zegge twaalf) dubbele roggeaar. Vroeger was daar nog een dertiende aar aan, die echter door den knagenden tand des tijds reeds is te zoek geraakt. 't Ware te wenschen — zoo schrijft men ons — dat de heer KRAAI bovengenoemde aar naar de eene of andere tentoonstelling zond; z. edele zoude gewis aanspraak op eene premie hebben.

— Door den raad der gemeente Haarlem is ook al weder besloten geene gezondheidscommissie voor die stad te benoemen. Dit besluit is genomen uit overweging, dat, al ware die toestand minder voldoende, men van de instelling eener gezondheids-commissie weinig verbetering zoude kunnen verwachten, en dat de in de missive van den minister van binnenlandsche zaken aangegeven punten óf vallen in de bevoegdheid van den rijks-wetgever, óf in die van het stadsbestuur, 't welk zich dan ook reeds daaraan heeft laten gelegen liggen.

Verder is bij dien raad nog ingekomen een brief van de pl. commissie van geneeskundig toevoorzigt, waarbij deze ten sterkste aandringt op het verbeteren van de bepalingen nopens de armen-praktijk, door het aanstellen van meer geneeskundigen en het weren van het misbruik, 't welk van die instelling wordt gemaakt, zoodat zelfs kiezers zich niet ontzien om zich daarvan te bedienen. Volgens de commissie, is, gedurende 20 jaren, het aantal der zoogenaamde doctors-briefjes van 4000 tot 7000 geklommen, en kan men het aantal personen, aan welke gratis geneesmiddelen worden verstrekt, op 14,000 stellen. De commissie verlangt, dat nog in den loop van dit jaar daarin worde voorzien, en heeft ook hare bevreemding te kennen gegeven, dat zij over verschillende in den laatsten tijd beraamde maatregelen, betreffende de algemeene gezondheid, niet is geraadpleegd, 't welk naar haar inzien, overeenkomstig de wet van 1818, had behooren te geschieden.

— In een verslag van den Nederl. consul te Odessa, gedagteekend den 30sten Aug. j.l., aangaande de vermoedelijke opbrengst van den oogst in Zuid-Rusland, komt voor, dat men in het algemeen niet dan op eene zeer middelmatige opbrengst kan rekenen. De nieuwe tarwe is, te oordeelen naar de berigten en naar eenige reeds aan de markt gekomen monsters, ligt van gewigt en bleek van kleur; de rogge daarentegen is zeer schoon. Intusschen zijn er uitzonderingen, en zullen er wel enkele partijen schoone zware tarwe, tot uitvoer bestemd, aan de makt komen. Er zijn reeds eenige duizende tschetwerts nieuwe zomertarwe uit de omstreken verkocht. In Rostof, aan den Don, verwacht men met het eerste hooge water in het voorjaar (Mei 1857) veel tarwe uit de verderaf gelegen provinciën Saratow en Woronesch. Er is aldaar een groote voorraad van graan voorhanden, naardien de hoofdverschepingen op den Don eerst in het voorjaar kunnen plaats vinden en het graan reeds in den winter bijeenverzameld moet worden, waardoor tijdens den oorlog de oogst van het vorige jaar grnotendeels achterwege heeft moeten blijven. Daarbij komt dat in die streken, waar gewoonlijk meer lijnzaad dan graan verbouwd wordt, in dit jaar hoegenaamd geen zaad, maar in plaats daarvan, eene dubbele hoeveelheid tarwe gezaaid is, daar de landbouwers meenden dat, bij het voortduren van den oorlog, in het binnenste des rijks eerder gebrek aan graan dan aan zaden zou ontstaan.

KERKNIEUWS.

Bij kon. besluit van den 4den dezer zijn goedgekeurd de beroepingen bij de Herv. gemeenten: van Slochteren, van M. J. ADRIANI, pred. te Westerlee; — van Zwartsluis, van H. E. STENFERT KROESE, pred. te Spanbroek en Opmeer; — en van Zeijst, van J. J. RIGHARD, pred. te Hilversum.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Watergang is beroepen de heer A. BERMAN, hulpprediker te Nijmegen.

— Ds. J. C. EYKMAN, te Nunspeet, heeft voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Axel bedankt.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 *September*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{13}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{7}{8}$.
Dito Dito	» 4	»	$95\frac{7}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$77\frac{1}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{11}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B.	» 5	»	$85\frac{3}{4}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$78\frac{9}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{1}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	40.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{5}{8}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$103\frac{5}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$103\frac{1}{8}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	$85\frac{3}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$85\frac{3}{8}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	96.

LONDEN, 13 *September*. Consols $93\frac{7}{8}$.

PARIJS, 13 *September*. Fransche 3 pCt. 70.85.

WEENEN, 13 *Augustus*. Metalliek 5 pCt. f $83\frac{1}{2}$. Nat. Leening f $85\frac{1}{4}$. Wissel op Londen f 10,07. Zilver f $4\frac{1}{2}$.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 11 Sept., *Nanninga* Elsiena, Riga; *Meijer* Tekla, Hamburg.

VLIE 9 Sept., *Nieboer Jr.* Martha, Frederikst.; *Visser* Frederik Hendrik, Osterrisoer.

VLISSINGEN 8 Sept., *Nieboer* Hendrik Carel, Riga.

PIRAEUS 28 Aug., *Scherpbier* Argo, Amst.

DORDEAUX 7 Sept., *Valom* Zorg en Vlijt, Queenstown.

LONDEN 8 Sept., *Kaspersma* Eendracht, Workum; *van Laten* Annegiena, Petersburg.

Bij DEAL 8 Sept., *Boursse Wils* Guurtje en Maria, v. Rott. n. Bat.

PLYMOUTH 8 Sept., *Borst* Jacobus, Petersb.; — 9 *Uil* Madura, v. Bassein n. Bordeaux, heeft de reis voortgezet.

Bij FALMOUTH 9 Sept., *Besier* Salatiga, v. Bat. n. Amst.

BRISTOL 8 Sept., *de Jonge* Fennegina Arentina, Ibraïla.

DUNDEE 8 Sept., *Molema* Paulus, Riga.

NORTH SHIELDS 6 Sept., *van Wijk* Jenny en *Andersen* Eliza Luders, Amst.; *Sap* Vasco de Gama en *Nuisker* Catharina Elisabeth, Dordrecht; *van Santen* Concordia, Antw.; — 7 *Vos* Maria Wilhelm., Schiedam; — 8 *Mulder* Vr. Jantina, Rott.; *de Boer* Boreas, Harl.; *Meeter* Pilippus Cornelius, *v. d. Werf* Vr. Alida en *Janknecht* Kooph. en Zeevaart, Groningen.

Bij ALDBRO 8 Sept., *Sprik* Grietina Hillegina, v. Rostock n. Lond.

HAMBURG 9 Sept., *Visser* Anna Sophia, Harburg.

HARBURG 10 Sept., *Speelman* Vr. Geerdina, Bremerhaven.

BERGEN 30 Aug., *Prins* Juffer Alegonda, Delfzijl; — 1 Sept. *Zoutman* Geertruida, Rott.; — 3 *Lambach* de Gier, Rott.; — 3 *Zeven* Elisabeth, Amst.

FLENSBURG 2 Sept., *Kroon* Hermina, Zwolle.

SANDHAMN 3 Sept., *Scholtens* Lorelij, Petersb.

MEMEL 5 Sept., *v. d. Meer* Cornelia Jacoba, Kiel.

KROONSTAD 3 Sept., *Groenewold* Fennegina Hendrika, Delfzijl.

RENDSBURG 4 Sept., *Brouwer* 2 Gezusters, v. Bremen n. Petersb.; *Joosten* Vr. Hillechina, v. Stettin n. Brake; — 5 *Lukkien* Margaretha Wilhelm., v. Dantzig n. Leer; — 6 *Emmelkamp* Annechiena, v. Dantz. n. Bremen; *Bolhuis* Gesina, v. Dantzig n. Zwolle; *Boiten* Catharina Elisabeth, v. Dantzig en *de Vries* Zwaantina Margrietha, v. Petersb., beide n. Amst.; *de Jonge* Diewerdina, v. Memel n. Arbroath.

Vertrokken.

AMSTERDAM 11 Sept., *de Jong* Mina, Hull; *de Winter* Geertruida Catharina, Petersb.; *Kramer* Rensina, Hamburg.

TEXEL 10 Sept., *Stuit* Beerta Hendrika, Messina; — 11 *Jansen* Elisabeth Anthonia, Batavia; *Tjebbes* Marianne, Genua.

VLIE 9 Sept., *Brouwer* Elisabeth, Memel; *Zachariassen* Amphion, Frederikstad; *Plukker* Hendrik, Laurvich.

HELVOET 10 Sept., *Dijkstra* Drie Gezusters en *Kal* Koophandel, avontuur.

BROUWERSHAVEN 10 Sept., *Boers* Zuid-Beveland, Batavia.

MESSINA 31 Aug., *Noordhoek* Fortuna, Palermo.

ROUAAN 6 Sept., *Ruibing* Elsina Catharina, Koningsbergen; *Mooi* Trouw, Dantzig.

FALMOUTH 7 Sept., *Boer* Verwisseling, Queenstown.

CARDIFF 6 Sept., *Wirtjes* Clasina Aidina, Lissabon.

ABERDEEN 6 Sept., *Klein* Concordia, Newcastle.

HULL 7 Sept., *Hoekstra* Anna, Rostock.

HAMBURG 9 Sept., *Koops* Catharina, Termunterzijl; — 10 *Molenaar* Pollux, Petersburg.

BREMERHAVEN 7 Sept., *Joosten* Hendrika, Amsterdam; *Spijkman* Hendrika Margaretha, Petersb.; — 9 *van Dijk* Eva Hendrika, Delfz.; *Wijnstok* 4 Gebroeders, Leer.

CUXHAVEN 9 Sept., *Mooi* Hillechiena Catharina, Malmö.

AARHUUS 5 Sept., *Drewes* Hendrika, Petersburg.

ARCHANGEL 25 Sept., *Moesker* Suzanna, Amst.; — 29 *Brandt* Gerhardina, Vlaardingen.

BERGEN 30 Aug., *de Vries* Het Toeval, Stettin.

In lading.

LONDEN 8 Sept., *Faber* Hendrika Catharina, Rotterdam; *Duintjer* Friso, Stettin.

STOCKHOLM 4 Sept., *Banting* Marchina, 5 *Meihuizen* Jantje Nanninga en *Bos* Eendragt, de Oostzee.

Zeilklaar.

OLD CALABAR 27 Julij, *Meijer qq.* Decima, Amst.

LONDEN 9 Sept., *Rasker* Harmina Gesina, Rott.

BRISTOL 8 Sept., *Roosjes* Maria Beerta, Riga.

LIVERPOOL 8 Sept., *Giezen* Twee Gezusters, Nerva.

GOTHENBURG 30 Aug., *Stenders* Vrije Handel, Australië.

STOCKHOLM 1 Sept., *Kuiper* Engelina Petron., *Maathuis* Afina v. Linge, 2 *Koster* Argo, 3 *de Jonge* Pollux, 4 *Falk* Johanna en 5 *Meeter* Burgem. v. Setten, Rusland.

ZOUTKAMP, 12 Sept. Binnengekomen 10 Sept., *van Getzen* Harmonie, Stettin.

Vertrokken 11 Sept., *Prins* Odelia en Maria, Newc.

Zeilklaar 11 Sept., *Prins* Annechien en Jantje, avontuur; *Dost* de Vr. Sietskina, Hamburg; *Stark* de Vr. Jakoba, Gluckstad; *Schuur* de Hoop, Hamburg.

DELFZIJL, 12 Sept. Binnengek. 9 Sept., *Kramer* Agatha Jacobina, Stettin; *Menholst* Imelina, Bremen; *Roelfs* Anna Maria en *Oosterhuis* Vr. Janna, Hamburg; *Luken* Jonge Jan, Emden; *de Waal* 4 Gebroed., Nessumerzijl; — 10 *Dost* Vr. Geziena, Hamburg; *Stuitje* Jonge Maria, Emden; *Donga* Helena, *Kraan* Vriendschap, *Bontekoe* Jonge Lucas, *Hoving* Berendina en 11 *Gust* Harmina, allen v. Noorwegen.

Vertrokken 10 Sept., *Schelts* Catharina, Noorw.; *Bakband* Alberdina, *van der Werf* Udo Frederik en *Gort* Vriendschap, avontuur; *Loop* Trijntje, Emden.

HARLINGEN, 10 Sept. Binnengekomen 8 Sept., *Pot* Elisab. Cath. en *de Groot* Drie Gezusters, Frederikstad; *Hendriksen* Concordia, Oudsoen; — 9 *Apeness* Preciosa, *Larsen* Mettina Margaritha en *Schuur* Agatha, Frederikstad; *Koch* Hillechina, Noorwegen.

Gepraaid den 5 Julij, op 34° 20' Z.Br., 26° 30' O.L., *Gollards* Corn. en Henriette, n. Amst. en op 34° Z.Br., 14° O.L., *Tjebbes* Catharina Johanna, n. Falmouth, beide v. Akyab. — Den 14 Aug., op 32° N.Br., 36° W.L., *Kramer* Whampoa, v. Bat. n. Rott. — Den 24 Aug., op 12° N.Br., 28° W.L., *de Wijn* Willemina en Clara, v. Amst. n. Bat. — Den ...., op 17° Z.Br., 35° W.L., *v. d. Meulen* Sooloo en op de hoogte van Madera, *Prange* Ottolina, beide v. Rott. n. Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Sept. *Pot*, Broedertrouw, v. Koningsb. n. Londen, m. hennep.
8 — *Vaalman*, Aurora, v. Petersb. n. de Zaan, m. lijnz.
Mulder, Marchina Cath., v. Newc. n. Petersb., m. soda.
Homveld, Geertruida, v. Koningsb. n. Dundee, m. vlas.
Oldenburger, Gustaaf, v. Amst. n. Petersb., m. katoen.
Wolkammer, Alberdina, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Speelman, Geertr. Speelman, v. Amst. n. Petersb., m. katoen.
Visser, Johanna Petron., v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.

De wind den 7 Sept. Z.O., N.W., N.; den 8sten O., Z.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 11 Sept., *Jansen* Maria Margaretha, Krageröe; — 12 *Driest* Wildeman, Newyork; *Helmers* Stad Steenwijk, Riga.

TEXEL 11 Sept., *Helmers* Dolphijn en *Remmersen* Vr. Martha, Riga.

BRIELLE 11 Sept., *Dost* Ettina, Londen.

BROUWERSHAVEN 11 Sept., *Pott* Vertrouwen, v. Tjilatjap.

CARDIFF 7 Sept., *van Dijk* Samarang, Amst.

Bij DARTMOUTH 9 Sept., *Kramer* Whampoa, v. Bat. n. Rot.

Bij PLYMOUTH 9 Sept., *Boiten* Kosmopoliet, v. Bat. n. Rott.

Bij DOUVRES 8 Sept., *de Bos* Maria Agnes, v. Amst. n. Bat.; — 9 *Groenewoud* Susanna, v. Amst. n. Suriname.

LONDEN 10 Sept., *Sprik* Grietina Hillechina, Rostok.

Bij DEAL 9 Sept., *Karsies* Mercurius, v. Groningen n. Gloucester; *Hagedoorn* Apollo, v. Bremen n. Galveston.

DUNDEE 8 Sept., *Gruppelaar* Stad Goor, Zwolle.

LEITH 8 Sept., *Boswijk* Hendrika, Koningsb.; — 9 *Kroon* Cornelia, Petersburg.

NORTH SHIELDS 9 Sept., *Bleeker* Zwaantje Cornelia, Amsterd.; *Meijer* Margaretha en *Loman* Zeldenrust, Zwolle.

HULL 9 Sept., *Schoon* Fraukea, Petersb.

MARSEILLE 9 Sept., *Ringeling* Neptunus, Galatz.

KROONSTAD 4 Sept., *Smidt Petersen* Hollandia, *Blad* Noord-Holland, *Bakker* Harmonie, *Duintjer* Aukje Gepkelina, *de Boer Sap* Zwaant. Thelina en *Lever* Jantina Ikina, Amsterdam; *Hazewinkel* Grietje Mollema, Antw.; *Panjer* Heilina en *Schuring* Annegina, Stockh.; *Kemper* Nijverheid, Kiel; *Vos* Jantina en *Stuit* Geerdina, Stettin; — 5 *Pieper* Venus, Port à Port; *Smit* Freerk Jan, Newc.; *Viereck* Hercules, *Nielsen* Karen Louise, *Oostra* Libra, *Klasen* Magritha, *Aggen* Louisa Helena, *Doewes* Harmonie en *Doewes* Geerdina, Amst.; *Everts* Gesina Cath., Rott.; *de Boer* Eendragt, Gron.; *Lootsman* Pomona, Neustadt.

Vertrokken.

AMSTERDAM 11 Sept., *Nieland* Hoop en Liefde, Hamburg; *Sprik* Juliana Louisa, avontuur; — 12 *Tjebbes* Admiraal de Ruiter, Padang.

TEXEL 11 Sept., *de Groot* 2 Zusters, Londen.

HELVOET 11 Sept., *den Breems* Vereeniging, Gibraltar; *Bragt* Juffer Esse Mensinga, avont.

VLISSINGEN 7 Sept., *Willenbrink* Maria Magdal., Sydney.

CHARLESTON 8 Sept., *Doekes* Alida Giezen, Koppenh.

HARTLEPOOL 9 Sept., *Gnodde* Antilope, Amst.

LIVERPOOL 9 Sept., *Giezen* Twee Gezust., Nerva.

KROONSTAD 5 Sept., *Bontekoe* Zeemeeuw, Oostk. v. Engel.; *v. d. Laan* Jant. Reinderd. en *Schotema* Castor en Pollux, Amst. of de Maas; *Landeweer* Zeevaart, Rott.; *Datema* Magritha Hendr., Antw.; *Bakker* Vriendschap en *Hollander* Louise Sophie, Elseneur.

In lading.

LIVERPOOL 9 Sept., *Schaap* Pieter Bentum, Bilbao; *Wegener* Gebroeders, Riga.

Zeilklaar.

LONDEN 10 Sept., *Huisman* Hendrika, Koningsb.

LIVERPOOL 9 Sept., *van der Baan* Johanna, Riga.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 8 Sept. De vrachtprijzen blijven onveranderd, ofschoon bijna alleen houtvrachten naar Engeland te bedingen zijn; naar Londen 25 sh., Hull 24 sh., Sunderland 20 sh. 6 d. p. load sleepers. Verder naar Rotterdam f 25 p. last spoorwegbalken en Zwolle f 25 p. last rogge.

KONINGSBERGEN, 7 Sept. In de afgeloopene week was de vraag naar schepen zeer levendig en kon aan de behoefte niet voldaan worden. Naar Amsterdam f 25 a f 27, de Maas f 28 p. last tarwe, Antwerpen f 28 p. last lijnzaad, de Oostkust van Schotland 3 sh. 9 a $10\frac{1}{2}$ d. p. qr. tarwe, 40 a 41 sh. p. ton vlas, Londen 4 sh. 3 d. p. qr. tarwe, en 43 sh. p. ton hennep.

230ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vierde Klasse.

4de Lijst: no. 18097 f 200.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *September*.

TARWE.		GERST.		Zw. Voer 40 ℔	f 4,10
Oude 70 ℔ f		N.W.1856 52 ℔ f	5,35	- - 42 - -	4,30
N.Oml.1855 68 -	12,35	- 54 - -	5,85	- - 44 - -	4,50
- - 70 - -	13,10	- 56 - -	6,25	BOONEN.	
- - 72 - -	14,00	Zomer 54 - -		Paardeb. f 7,75 a f 8,50	
- Old. 66 - -	11,25	- 56 - -		Gr. Erwt. f	
- - 68 - -	12,00	N.Knobbe 60 - -	6,65	Graauwe dito f	
- - 70 - -	12,75	- 62 - -	7,05		
- - - -		HAVER.		ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		N. Dikke 36 ℔ f		Old. Koolz. f 10, f 13, f 15	
Nieuwe 62 ℔ f	6,80	- 38 - -		Oml. dito f 10, f 14, f 15, (50,75	
- 64 - -	7,40	- 40 - -	3,70		
Oude 66 - -	8,00	- 42 - -	3,90	N. Aveelz. f	
Nieuwe 66 - -	8,75	- 44 - -	4,10	Zomerzaad f	
BOEKWEIT.		- 46 - -	4,30	G. Mosterdz. f	
N.Gr.Zd. 60 ℔ f	7,10	- 48 - -	4,50	Lijnzaad f	
- - 62 - -	7,60	- 50 - -	4,70	Dederzaad f	
- - 68 - -		O.W. Voer 36 - -	3,90	Gr. Gort f 10,75 a f 11,10,25	
- Zw. - 60 - -	7,00	- - 38 - -	4,10	Parel dito de 100 ℔	
- - 62 - -	7,50	- - 40 - -	4,30	Raapolie per vat f 49	
Veen 64 - -		O.Zw. - 36 - -	3,60		
- 66 - -		- - 38 - -	3,90		

In den handel is heden weinig omgegaan. Tarwe slap, en niet dan lager te plaatsen. — Rogge bij gerijven in een doen. — Boekweit, vooral in de ligte soorten, met geringe kooplust. — Garst weinig in omgegaan, en weder 25 ct. lager afgegeven. — Oude Haver niet ter veil. Nieuwe slap, en niet dan lager te plaatsen. — Boonen stil. — Koolzaad lager aangeboden, doch bleef genoegzaam zonder koopers. — Gort stil.

ROTTERDAM, 11 *September*. Rogge: 143 ℔ Stockh. f 250; 145 ℔ Archangel f 255.

LEEUWARDEN, 12 *September*. Van nieuwe tarwe waren heden enkele klusjes ter veil, vrij voldoende van kwaliteit, doch over het geheel niet zwaar; voor f 13 verkocht. Van jarige werd er slechts een enkel partijtje aangeboden, hetwelk te hoog op prijs werd gehouden. — Rogge niet dan tot lagere prijzen en bij gerijven te plaatsen, Buitenl. f 8,20,45, n. Inl. f 9,15, ligtere soorten bijna zonder koopers, van f 7,25 tot f 8. — Van n. boekweit waren onderscheidene partijtjes ter veil, allen wak en zeer ligt van gewigt. Vries Zand f 8,30,60. — Wintergerst meer aan en tot lagere prijzen verkocht, puike f 5,90, f 6,10, ordinaire f 5,50,70 en ligtere soorten van f 4,75 tot f 5,25. — N. haver liet aan droogte veel te wenschen over, van f 3,20 tot f 4 verkocht. — Van koolzaad was de aanvoer minder groot dan de vorige week, met meer kooplust. Voor de beste soort f 15,25,75, mindere f 13,75, f 14,50 en de geringste van f 9,50 tot f 13.

AMSTERDAM, 12 *Sept.* Poolsche Tarwe in een doen, n. r. soorten lager afgegeven: 128 ℔ b. Pools. f 475, f 480; 122 ℔ n. witb. dito f 478; 130 ℔ n. Rijn f 450; 156, 158 ℔ n. Bovenl. f 420, f 440. — Rogge zonder verandering: 121 ℔ Donau f 275; 121 ℔ Pommer f 268; 119, 120 ℔ Archangel f 247, f 250; 116 ℔ Petersb. f 238. — Inl. Gerst f 7 hooger: 96, 98 ℔ Vries. Winter f 198, f 203; Deensche Gerst zonder handel.

Koolzaad lager afgegeven; op 9 vat in Oct. en Nov. 84 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 105, 106 ℔ Arch. f $312\frac{1}{2}$. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk lager afgegeven, bleef laat-beurs williger: op 6/w. f 52; vlieg. f 50,50; Oct. f 48,50 a f 49,25; Nov. en Dec. f 47,50 a f 48,50. — Lijnolie dadelijk en op levering zeer flaauw: op 6/w. f 41,25; vlieg. f 40; Oct. f 39,75; Nov. f 37; Dec. f 36,50. — Hennepolie op 6/w. f 46,25; vlieg. f 45.

LONDEN, 10 *Sept.* De aanvoer van alle soorten graan is gedurende de eerste helft dezer week van niet veel beteekenis geweest. De inl. Tarwe, die heden ter markt was, bedong de prijzen van eergisteren. In vreemde ging weinig om, doch het verkochte bragt de volle notering van Maandag op. Gerst onbegeerd. Boonen en Erwten onveranderd. Haver als voren.

Van den 12den. Granen onveranderd stil.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *September*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort f 43; 2de soort f 40.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 12 *September*. Van schapen was de aanvoer weinig en de handel traag; prijzen van f 10 tot f 15; de aanvoer en handel in varkens was tamelijk, jong soort van f 8 tot f 32.

ZUIDBROEK, 11 *September*. Aan de markt was heden eene groote partij vee aangevoerd en de kwaliteit over het geheel genomen vrij good en werd deze markt ook druk door koopers bezocht, zoodat er veel handel werd gedreven, en hooge prijzen werden besteed, vroegmelkten van f 120 en f 190 en enkelen nog hooger.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 *September*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{7}{8}$, $63\frac{15}{16}$, $63\frac{14}{16}$; Dito Dito 3 pCt. $75\frac{7}{8}$, $75\frac{15}{16}$, $75\frac{7}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{3}{8}$, $95\frac{1}{4}$, $95\frac{7}{16}$; Amort.-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $90\frac{3}{4}$, $90\frac{13}{16}$, $90\frac{13}{16}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. 133. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. 52. — SPANJE, Onb. Stukk. $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{15}{16}$, $25\frac{1}{8}$, $25\frac{1}{16}$; Dito 3 pCt. $44\frac{1}{2}$, $44\frac{5}{8}$, $44\frac{9}{16}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 40, $40\frac{1}{16}$, 40; Amortisable Schuld $6\frac{7}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{9}{16}$, $45\frac{3}{4}$, $45\frac{5}{8}$; Dito Dito Uitgest. 23. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $103\frac{7}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $103\frac{1}{8}$; Cert. bij *Hope* 4 pCt. $85\frac{13}{16}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $85\frac{5}{16}$, $85\frac{3}{8}$, $85\frac{3}{8}$.

OOSTENRIJK, Metallieken 5 pCt. $77\frac{1}{4}$, $77\frac{5}{16}$; Dito Nation. 5 pCt. $78\frac{5}{8}$, $78\frac{3}{4}$, $78\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{4}$, $39\frac{13}{16}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{3}{4}$, $39\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $85\frac{11}{16}$, $85\frac{3}{4}$, $85\frac{11}{16}$; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. $105\frac{1}{4}$; Louis. bij *Hope* 5 pCt. $99\frac{7}{8}$; Braz. 5 pCt. $98\frac{3}{4}$; Mexik. $21\frac{15}{16}$, 22; Dito Onbep. $21\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Gren. $22\frac{1}{2}$, 23, $22\frac{3}{4}$; Dito Onb. $22\frac{1}{2}$, 23, $22\frac{3}{4}$; Dito Uitg. $7\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$; Ecuador Onb. $14\frac{1}{2}$; Venez. $31\frac{1}{4}$, 33, $32\frac{5}{8}$; Dito Onbep. $31\frac{1}{4}$, 33, $32\frac{5}{8}$; Dito Uitg. $13\frac{7}{16}$, 14; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie $95\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$; Dito 6de Serie $96\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$.

Holl. fondsen waren heden wederom bijna onveranderd. — Van vreemde effecten waren Russ. 5 pCts bij *Stieglitz* en Spaansche iets aangenamer. Oostenr. meer aangeboden. — In Grenada en Venez. was tot verhoogde koersen de omzet zeer geanimeerd.

Spaansche Cred. f 77, $\frac{1}{2}$; Aand. Beijersche Spoorw. f 38.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. $3\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $63\frac{15}{16}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $25\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $40\frac{1}{16}$; Metall. 5 pCt. $77\frac{1}{4}$ a $\frac{5}{16}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

B. H. DRIELSMA,
van *Groningen*,
met
G. VAN GELDER.

LEEUWARDEN, 13 September 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER G. BOELENS BAVINGE, geliefde Echtgenoot van

R. SWARTWOLT.

PEIZE, 9 September 1856.

*** Bevallen van eenen *ZOON* Vrouwe A. W. DE BRUIJN KOPS, geboren VERKOUTEREN.

GRONINGEN, 10 September 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER A. CARDINAAL, geliefde Echtgenoot van

B. ALRING HESSELINK.

SNEEK, 11 September 1856.

*** Bevallen van een' ZOON T. DE JAGER, geliefde Echtgenoot van

D. T. RODENBERG.

GRONINGEN, 12 September 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER J. K. BOON, Echtgenoot van

P. E. VAN CINGEL.

NIEUW-SCHEEMDA, 10 September 1856.

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot ANNA MARIA CATHARINA Baronnesse VON INHAUSEN UND KNIPHAUSEN.

GRONINGEN, 10 September 1856.

W. BELLAARD LORMIER,
1ste Luit. der Infanterie.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, ons jongste Kindje MARTHA, in den jeugdigen leeftijd van $1\frac{1}{2}$ jaar.

GRONINGEN, 10 September 1856.

W. KEIZER.
J. KEIZER—BLAUPOT.

Algemeene kennisgeving.

*** Na eene kortstondige ziekte overleed heden, in den ouderdom van 30 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot ENNA HILLEGONDA WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE.
GRONINGEN, 12 September 1856.
Mr. H. S. STEENSTRA TOUSSAINT.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 12den September overleed te *Groningen*, in den hoogen ouderdom van bijna 88½ jaar, de Wedw. D. TOBINGA; diep betreurd door hare Kinderen en Behuwdkinderen.
Er zullen geene uiterlijke rouwteekenen worden aangenomen.
H. TOBINGA.
Mede uit naam van mijne Zusters.

*** Bij **H. GEERTSEMA**, Jr., in de N. Ebbingestraat te *Groningen*, lett. O no. 28, is uitgegeven:

BOMBARDEMENT
UIT HET
OORIJZER-BASTION;
op de **hernieuwde Oorlogsverklaring** van **J. J. BANGE**, Em. Ev. Luth. Predikant te *Sappemeer*.
Prijs 10 cts.

BOEK- EN STEENDRUKKERIJ.

Daar ik de **STEENDRUKKERIJ** van den Heer ***L. PHILIPPONA*** **overgenomen** heb, ben ik zoo vrij mij aan te bevelen tot alle **STEENDRUKWERK**, als: PRIJSCOURANTEN, ADRES- en VISITEKAARTJES, ETIQUETTES, TROUW- en ROUWBRIEVEN, REKENINGEN, NOTA'S, WISSELS, SIGNATUREN, ENZ.; belovende door eene prompte en civiele behandeling de mij te schenken gunst waardig te worden.
F. WITTE,
Zuids. Damsterdiep, lett. Q, no. 45.

Werken
VOOR
VERMINDERDEN PRIJS.

P. C. HOOFT, **Nederlandsche Historien**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HECKER*. Prijs [*f* 12,50] ***f* 5.00.**
CURRER BELL, **Jane Eijre**, of **het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**
T. F. UILKENS, **Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**
J. VENEDEY, **Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaats. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**
A. G. BRUINSES, **Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**
———— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3,75] ***f* 1.50.**
———— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**
Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste Boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. De Uitgevers twijfelen niet, of velen zullen zich deze gelegenheid ten nutte maken, om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

Aan de Inteekenaren is verzonden: No. **14** van het
GODSDIENSTIG HUISBLAD.
Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,
ONDER HOOFDREDACTIE VAN
Dr. E. J. DIEST LORGION
EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.
Inhoud: *Bijbelverklaring*: Joh. I, vs. 18. — *Kerkelijke Geschiedenis*: De oudste Apologeten, III. — *Mengelingen*: LOUIZA HENRIETTE VAN ORANJE, of eene Christin op den troon; door J. H. SONSTRAL. — Een feestdronk; door W. C. V. D. ZWAAG.
Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

LEESBIBLIOTHEEK.

Ondergeteekende zijne **LEESBIBLIOTHEEK** weder met vele **nieuwe Werken** hebbende vermeerderd, neemt de vrijheid, dezelve voor het tegenwoordige Leessaizoen op nieuw in de attentie van zijne geachte Stad- en Gewestgenooten aan te bevelen.
GRONINGEN, 13 September 1856.
S. C. VAN DER SLEESEN,
Oosterstraat.

*** De BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente ***LOPPERSUM*** maken bekend, dat de
# Paarden-, Veulen- en Veemarkt
te ***LOPPERSUM*** zal gehouden worden op **WOENSDAG en DONDERDAG** den **17**den en **18**den **September 1856**; zullende **alle Spelen om Geld** en **Bedelarij** op dezelve **GEWEERD** worden.
De Burgemeester en Wethouders voornoemd:
P. W. TICHELAAR, J.z.
De Secretaris:
H. LUTJEBOER.

DE STOOMBOOT FIVEL

begint **MAANDAG den 15**den **September** hare **HERFSTDIENST**, en vertrekt in plaats van om 9 uur, des morgens om **8 uur** van *GRONINGEN*, en als gewoonlijk om 1½ uur nam. van *DELFZIJL*. Beide toeren geschieden in correspondentie met de EEMS-STOOMBOOTEN, die vereenigd met deze Dienst PUBLICATIE-BILJETTEN in het licht hebben gegeven, en op de OOSTFRIESCHE SPOORTREINEN corresponderen.
De DIENST des morgens om 5½ uur van *DELFZIJL*, en des avonds om 5 uur van *GRONINGEN*, wordt om het **korte der dagen GESTAAKT.**
H. S. EIKEMA,
Directeur.

VERKOOP VAN AFBRAAK,
op DINGSDAG den 16den September 1856, des middags te 12 uur, aan Der-Akerkhof, Westzijde; waaronder ongeveer **3000 DAKPANNEN.**
Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 30sten September 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven BULSING, in het Logement *DE DOELEN*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene roijale **HEEREN BEHUIZING**, staande aan de Groote Markt te *Groningen*, get. E 4, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, WOONKELDER, KOETSHUIS, STALLING en ruime UITREEDE in de Gelkingestraat; alsmede eene nette **BEHUIZING** naast gemelde Uitreede.

II. Eene voor korte jaren geheel nieuw vertimmerde **BEHUIZING**, bestaande uit twee BENEDEN- en twee BOVENWONINGEN, get. E 105 en 106, staande Oostzijde in de Gelkingestraat te *Groningen*, achter Perceel I, door den Schrijnwerker PAS en anderen bewoond. Alles toebehoorende aan de Erven van wijlen Jhr. Mr. J. F. VAN IDDEKINGE en Mevrouw.
Om te aanvaarden den 1sten November 1856.
Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, perceel I van 10—2 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, en perceel II des namiddags van 2—5 uur, met uitzondering van de Bovenwoning door den Heer A. S. BLEEKRODE bewoond, welke alléén te bezien is MAANDAG den 29sten September, des voormiddags van 9 - 12 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 26sten September 1856, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, alhier, met nog meerder Goederen, publiek te koop worden aangeboden, als perc.:
IV. Eene roijale, nieuws doortimmerde KOOPMANSof HEEREN BEHUIZING, get. O 37, met OPEN PLAATS en TUIN er achter, Oostzijde in de Nieuwe Ebbingestraat te *Groningen*, op eigen grond, wordende door J. M. LUIDER en Mejufvrouw in eigendom bewoond. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**
VI. Den EIGENDOM van eenen grooten BEHUISDEN MOESTUIN, gelegen achter *Helpman*, onder *Haren*, bij WARNER JANS VELTHUIS en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op den 1sten Mei versch., huur van *f* 32—00.
VII. ADIDEM van ongeveer 4½ Bunder LAND, gelegen aan den *Wolddijk*, onder *Noordwolde*, bij de Wedw. FOLKERT PIETERS POELMAN onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van *f* 21—00.
Nadere informatiën ten KANTORE van den Notaris.

MORGEN, MAANDAG,
des voormiddags te 10 uur, in het VERKOOPHUIS in de OOSTERSTRAAT alhier, de geannonceerde **VERKOOP** van **ENGELSCH PORSELEIN, SERVIEZEN, SCHOORSTEENORNAMENTEN, BEELDEN, BORDEN, ENZ.**
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

BOELDAG.
Op DONDERDAG den 18den September 1856, des namiddags precies te 1 uur, zal, ten verzoeke van den Heer M. SICHTERMAN, aan het SCHATHUIS van het HUIS *DE BRAKE*, onder *Obergum*, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek, op gewoon Crediet, worden verkocht:
Een volledig Boerenbeslag,

bestaande in 3 PAARDEN, 28 stuks RUNDVEE, 18 SCHAPEN met LAMMEREN, 5 VARKENS, 1 KAPWAGEN met PORTIEREN, 1 BEUGELCHAIS, 1 gewone CHAIS, 1 ARRESLEDE met GEREIDE, 2 VELDWAGENS, 1 WIPKAR, PLOEGEN, EIDEN, DORSCH- en ROLBLOK, WAAIJER, TIJN met KOPEREN BESLAG, KOPEREN KAASKETEL, DITO MELKEMMERS, benevens verdere KERN- en BOUWGEREEDSCHAPPEN. Wijders eene groote partij HOOI en hetgeen meerder zal worden gepresenteerd.
KOEKHAKKEN en SPELEN om GELD zal niet worden toegelaten.
Mr. H. VAN BOLHUIS,
Notaris.

Boeldag,
ten overstaan van den Notaris **G. BAKKER**, residerende te *Finsterwold*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 8sten en 9den October 1856, *percies te één uur*, voor de PASTORIJ te *Midwolda*, van de **belangrijke BIBLIOTHEEK**, nagelaten door wijlen den Heer CRAMER VON BAUMGARTEN, in leven Predikant te *Midwolda*, bestaande uit klassieke THEOLOGISCHE WERKEN en LITTERATUUR; — benevens eenige **deftige MEUBELEN**, waaronder PIANO, KABINET, PULPITRUM, SECRETAIRE, SPIEGELS, TAFELS, STOELEN, MANGEL, KAGCHELS, KOPER, TIN, BEDDEGOED ENZ.; alles uitmuntend geconserveerd.

Den 1sten dag (Woensdag) alleen de Boeken; om de veelheid der Perceelen *percies te één uur.* — **Koekhakken en Dobbelen wordt niet toegelaten.** — De CATALOGUS is op *franko* aanvraag, van af Woensdag den 17den Sept. e.k., tegen betaling van 10 Cent, verkrijgbaar gesteld bij den Heer K. DE WAARD, Boekhandelaar te *Groningen*, en bij den Notaris
G. BAKKER.

Verkooping,

ten overstaan van den Notaris **G. BAKKER**, residerende te *Finsterwold*, op nader te bepalen tijd en plaats, ten verzoeke van de Erven van wijen den Heer T. M. TONKES en Mejufvrouw G. H. DETMERS, van:
I. De BEKLEMMING van 59 Bunders, 41 Roeden, 50 Ellen LAND, te *Midwolda* gelegen, bij B. J. KREITER in losse huur in gebruik, zullende inkomstig in onderscheidene Perceelen tot huur doen *f* 641—00.
II. De EIGENDOM van dien . . . . . *f* 641—00.
III. Eene BEHUIZING, te *Midwolda* gelegen, laatst door de Overledenen bewoond, groot 11 Roeden, 30 Ellen.
IV. Eene BEHUIZING, mede aldaar gelegen, door JAKOB ALFING bewoond, groot 11 Roeden, 90 Ellen.
V. Een EIGENDOM, te *Bellingwolde* gelegen, bij R. MULLER in gebruik, doende jaarlijks op den 1sten Mei tot huur . . . . *f* 260—00.
VI. IDEM, bij BEREND DOUWES, te *Meeden*, in gebruik, doende op Sint Martini tot huur . . . *f* 35—00.
VII. IDEM, bij HINDRIK J. PRINS aldaar in gebruik, doende op Sint Martini tot huur . . . *f* 12—00.
VIII. Eene HUUR ten laste J. P. MOLENKAMP, tel *Midwolda*, verschijnende Sint Petri . . . . . *f* 6—00.
IX. IDEM, EISSO H. DE BOER, verschijnende den 1sten Mei . . . . *f* 4—50.
X. IDEM, te *Meeden*, bij K. BOERHAVE, verschijnende den 1sten Mei . . . . *f* 4—00.
XI. IDEM, idem, bij W. ENGELS, verschijnende den 1sten Mei . . . . *f* 4—00.
Informatiën ten Kantore van den Notaris
G. BAKKER.

VERKOOPING TE WINSCHOTEN,
ten overstaan van den Notaris **G. BAKKER**, residerende te *Finsterwold*, op nader te bepalen tijd en plaats, van:
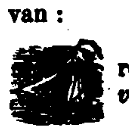
I. Eene **HALVE TREKSCHUIT**, varende van ***Groningen*** op ***Winschoten***, *vice versa*, met het REGT op het VEER.
II. Eene BEHUIZING, ERF en TUIN, groot 8 Roeden, 80 Ellen.
III. De BEKLEMMING van 2 Bunders, 23 Roeden, 70 Ellen LAND, zullende tot huur doen *f* 45—00.
IV. De EIGENDOM van dien.
Alles staande en gelegen te *Winschoten*, en nagelaten door den Schuitevaarder G. A. MULDER.
Informatiën ten Kantore van den Notaris
G. BAKKER.

WORDT TE HUUR AANGEBODEN,

op **aannemelijke Voorwaarden: Eene VOORKAMER** met KEUKEN, PUT- en REGENWATER. Om dadelijk of op den 1sten November te aanvaarden. Bij voorkeur menschen zonder kinderen.
Nadere informatiën te bekomen in de N. Boteringestraat, bij den Heer P. R. IWEMA.

Wegens vertrek naar elders,

tegen November ***TE HUUR***: Eene roijale **BOVENWONING**, thans bewoond door den Hoog WelGeb. Heer Jonkh. Generaal Baron VAN GEEN. Te bevragen bij
A. TEUTEBERG, aan de Groote Markt.

Eene nette, **GESTOFFEERDE KAMER TE HUUR**, nabij het Akademiegebouw, Oude Kijk-in-'tJat-straat, I no. 5, bij H. H. BOER.

AFBRAAK TE KOOP,
bestaande in RAAMS, KOZIJNS, DEUREN, BLINDEN, BALKEN, SPANTEN, PANNEN, STEENEN en eene groote partij GROVE PUIN, afkomstig van het **Oude Schoolgebouw** in de Visscherstraat. Te bevragen bij den Timmerman
J. FOLKERINGA, op Schoolholm.

*** De gezamenlijke ZEEPZIEDERS in *Groningen* en *Friesland* maken aan hunne geëerde begunstigers bekend, dat zij den **PRIJS** der **ZEEP** op **heden *f* 2,00** per **Ton VERHOOGD** hebben.
GRONINGEN, 12 September 1856.
Eenige en algemeene kennisgeving.

GASLEIDINGEN, ORNAMENTEN ENZ.

De ondergeteekende berigt dat hij daarstelt **GASLEIDINGEN**, en worden de daartoe benoodigde Materialen tegen **Prijs-courant** der **Gas-Fabrijk** berekend.
Door bekwame WERKLIEDEN, waaronder de bekende Fitter **PERDOEN**, worden de ***belangrijkste Leidingen zeer spoedig afgewerkt.***
Is ruim voorzien van **alle soorten** van **ORNAMENTEN.** Rekommandeert zich vriendelijk.
J. BUTTINGER.

Leest Hier!
De Schipper **J. E. VEENDORP** is alhier gearriveerd met **HARDEN MEERSTAL KAGCHELTURF**, liggende aan den Turfsingel te *Groningen*.

*** Op het ***ORANJE-KANAAL*** zijn voorhanden:
# RUIM 1600 DAGWERKEN TURF.
De prijs is heden bepaald van *f* 34 tot *f* 40 het Dagwerk.
SCHOONOORD, 12 September 1856.

In een' ***MANUFACTUURWINKEL*** wordt verlangd: eene **JUFVROUW** en een **BEDIENDE**, die met het Vak bekend en van goede Getuigschriften voorzien zijn. Brieven *franko*, onder letter K, aan het BUREAU dezer COURANT.

Een Bierbrouwersknecht,

het **BROUWEN** en **MOUTEN** grondig verstaande en met goede Getuigschriften voorzien, vervoege zich zoo spoedig mogelijk in persoon bij den ondergeteekende te *Loppersum*.
J. G. H. GLAS.

Tegen den 1sten November e.k. wordt verlangd, in eene HUISHOUDING op een Dorp in *Friesland*: eene **JUFVROUW** of fatsoenlijke **BURGERDOCHTER**, P. G., 25 à 30 jaren oud, goed kunnende NAAIJEN en met de WASCH omgaan, en geschikt om de zorg van JONGE KINDEREN op zich te nemen, en verder de VROUW des HUIZES in alles bij te staan; — alsmede eene **DIENSTMEID**, goed kunnende KOOKEN en WERKEN. Adres, Brieven franko, etter Z, aan het BUREAU dezer COURANT.

REVALENTA ARABICA.
Het twaalfjarig Zoontje van Mejufvrouw VAN DER PLAATS, Zieken no. 160, te *'s Hage*, is door de **REVALENTA** van hevige zenuwtoevallen genezen.
Vrouw OOLMAN, te *Voorst*, heeft aan watersucht geleden, en aan eene algemeene verzwakking, die haar in spijt van de hulp der knapste Geneesheeren met den dood dreigde; door de **REVALENTA** is zij volkomen hersteld en heeft hare vroegere gezondheid en krachten weêrgekregen.
De Heeren J. A. KLINGER & Co., te *Rotterdam*, berigten, dat eene Dame aldaar, die lang aan eene ziekte sukkelde, waarvoor geen kruid gewassen scheen, door de **REVALENTA** genezen is.

DU BARRY'S REVALENTA geneest volkomen al de volgende ziekten:
Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, aandoeningen van lever en nieren, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, verzwakking, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.
Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middag- en avondeten. Een maaltijd kost slechts 6½ a 10 Centen, al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.
De prijs is 87½ Ct., 2, 3½, 8 en 16 Gulden, in onderstaande Depôts.
Double Refined kost *f* 4, *f* 7, *f* 16 en *f* 28.
Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.